

JAK ZAŁOŻYĆ MŁODZIEŻOWĄ RADĘ?

Piotr Mazurek

Pełnomocnik Rządu
ds. Polityki Młodzieżowej

KANCELARIA PREZESA
RADY MINISTRÓW

KOMITET
DO SPRAW
POŻYTKU
PUBLICZNEGO

RADA
DIALOGU
Z MŁODYM
POKOLENIEM

Słowo od Pełnomocnika Rządu ds. Polityki Młodzieżowej Piotra Mazurka

Szanowni Państwo,

z przyjemnością oddaję w Państwa ręce poradnik „Jak założyć młodzieżową radę?”. Poradnik kierowany jest zarówno do młodzieży zainteresowanej działalnością w tego typu organach, jak i do samorządowców, pragnących tworzyć młodzieży warunki do angażowania się w sprawy lokalne.

23 czerwca br. weszła w życie przygotowana przeze mnie, przy wsparciu środowisk młodzieżowych, ustawa z dnia 20 kwietnia 2021 r., która w sposób istotny poprawia sytuację młodzieży chętnej do prowadzenia działalności społecznej i samorządowej. Nowe regulacje przewidują możliwość tworzenia młodzieżowych rad na poziomie powiatów i województw, a nie jak dotychczas, jedynie na poziomie gmin. Młodzieżowe rady zostały wyposażone w konkretne uprawnienia, dzięki którym będą mogły realnie współtworzyć lokalną politykę – w szczególności w obszarze spraw dotyczących młodzieży.

Chciałbym przy tej okazji wyrazić podziękowania wszystkim, którzy pomogli przyjąć nowe rozwiązania ustawowe – panu premierowi Mateuszowi Morawieckiemu, panu premierowi prof. Piotrowi Glińskiemu, zaangażowanym posłom i senatorom, a w szczególności członkom Parlamentarnego Zespołu ds. Wspierania Młodzieżowych Rad przy Jednostkach Samorządu Terytorialnego, młodzieży angażującej się w prace nad założeniami ustawy oraz członkom Rady Dialogu z Młodym Pokoleniem.

Mam nadzieję, że wprowadzone przez nas zmiany legislacyjne oraz niniejszy poradnik przyczynią się do powstania wielu nowych młodzieżowych organów na terenie całego kraju.

Piotr Mazurek

Sekretarz Stanu, Pełnomocnik Rządu ds. Polityki Młodzieżowej

Czym są młodzieżowe rady?

Młodzieżowe rady przy jednostkach samorządu terytorialnego to fakultatywne organy o charakterze konsultacyjnym, doradczym i inicjatywnym, które reprezentują młodzież odpowiednio na poziomie gminy, powiatu lub województwa. Pierwsza młodzieżowa rada w Polsce powstała 19 września 1990 roku w Częstochowie. Był to przejaw otwierania się władz lokalnych na współpracę z obywatelami. W kolejnych latach młodzieżowe rady powstawały na terenie całej Polski. Szacuje się, że do 2020 roku w Polsce utworzono około 500 młodzieżowych rad gmin.

W skład młodzieżowych rad wchodzi młodzież, którzy są zazwyczaj wybierani przez swoich rówieśników w demokratycznych wyborach, organizowanych najczęściej w szkołach na terenie danej JST. Młodzieżowe rady pełnią rolę reprezentacji młodzieży na danym terenie i mają pomagać władzom samorządowym rozpoznawać potrzeby młodych mieszkańców, w szczególności poprzez wyrażanie opinii o działaniach organów samorządu terytorialnego w zakresie dotyczącym młodzieży.

W 2001 roku poprzez nowelizację ustawy o samorządzie gminnym stworzono ustawowe podstawy do powoływania młodzieżowych rad na poziomie gmin. Wprowadzony art. 5b wskazanej ustawy stanowił, że rada gminy na wniosek zainteresowanych środowisk mogła wyrazić zgodę na powołanie młodzieżowej rady gminy. Rada gminy powołując młodzieżową radę nadawała jej statut określający zasady jej wyboru oraz zasady funkcjonowania.

W czerwcu 2021 roku weszła w życie przygotowana przez Pełnomocnika Rządu ds. Polityki Młodzieżowej nowelizacja ustawy o samorządzie gminnym, ustawy o samorządzie powiatowym, ustawy o samorządzie województwa oraz ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie. Ustawa ta po raz pierwszy wprowadziła prawne podstawy do powoływania młodzieżowych rad na poziomie powiatów i województw, a także istotnie uzupełniła i poprawiła dotychczasowe przepisy dotyczące młodzieżowych rad gmin, m.in. wyposażając młodzieżowe rady w konkretne uprawnienia.

Nowa ustawa o młodzieżowych radach – większe możliwości dla młodzieży

23 czerwca weszła w życie ustawa wzmacniająca młodzieżowe rady, która wprowadza prawne ramy funkcjonowania młodzieżowych rad i sejmików na poziomie powiatów i województw oraz poprawia dotychczas istniejące przepisy o młodzieżowych radach gmin.

Wcześniej brakowało przepisów ustawowych dotyczących młodzieżowych rad powiatów i młodzieżowych sejmików, a te dotyczące młodzieżowych rad gmin były niewystarczające (sprowadzały młodzieżowe rady do roli wyłącznie konsultacyjnej, nie zapewniały odpowiednich kompetencji i nie gwarantowały wsparcia ze strony „dorosłych” organów JST).

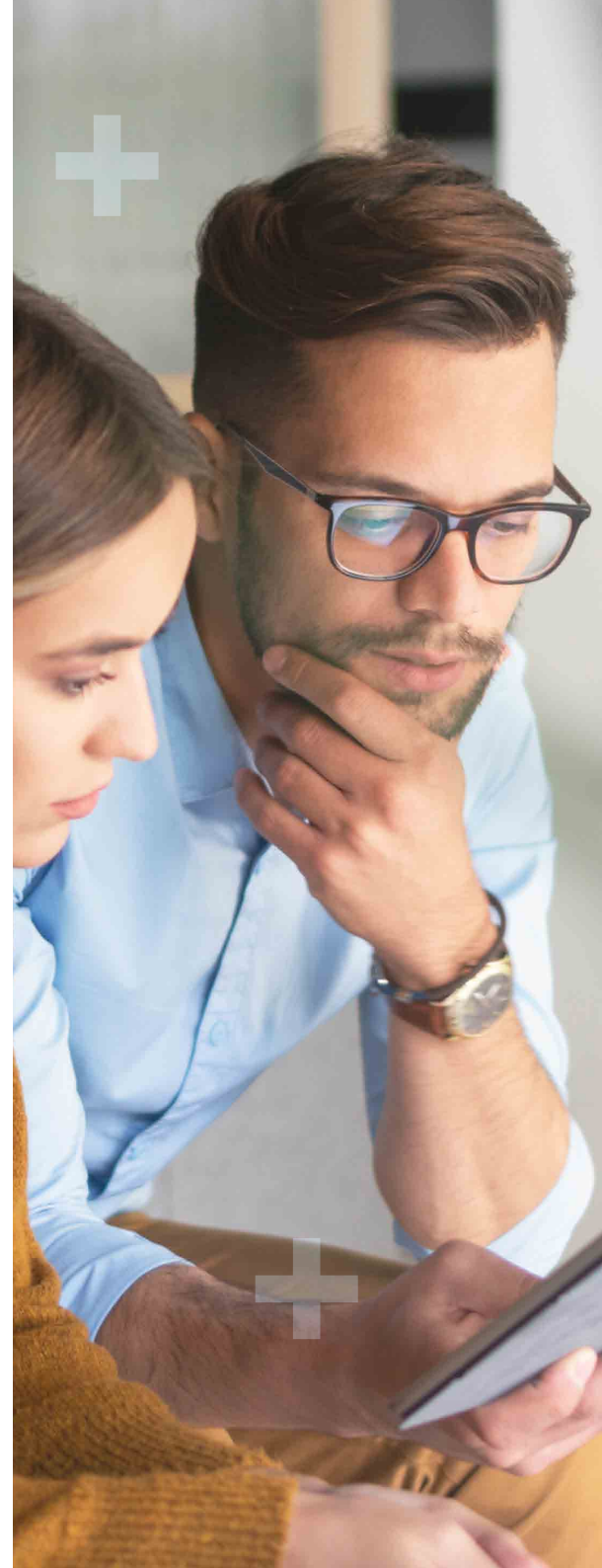
Środowiska młodzieżowe od wielu lat apelowały, by na poziomie ustawowym stworzyć ramy dla funkcjonowania tego typu organów. Wprowadzone zmiany są odpowiedzią na oczekiwania artykułowane m.in. przez uczestników kongresów i konferencji organizowanych od kilku lat w poprzedniej i bieżącej kadencji Sejmu RP przez Parlamentarny Zespół ds. Wspierania Młodzieżowych Rad przy JST, szereg organizacji pozarządowych, a także przez Radę Dialogu z Młodym Pokoleniem.

Celem ustawy jest instytucjonalne wzmocnienie młodzieżowych rad i sejmików przy jednostkach samorządu terytorialnego, co ma zapewnić młodzieżowym radom sprawniejsze funkcjonowanie przy możliwości zwiększenia oddziaływania na lokalne społeczności. Dzięki zmianom młodzi będą mieli szersze możliwości angażowania się w życie publiczne i obywatelskie.

Co konkretnie się zmieniło?

- ✓ Powstała możliwość powoływania młodzieżowych rad powiatów oraz młodzieżowych sejmików wojewódzkich
- ✓ Znacząco umocniła się pozycja młodzieżowych rad gmin
- ✓ Uproszczone zostały zasady powoływania młodzieżowych rad na wszystkich szczeblach samorządu
- ✓ Młodzieżowe rady zyskały ustawową gwarancję szeregu nowych kompetencji m.in.:
 - prawo wnioskowania o podjęcie inicjatywy uchwałodawczej przez organ stanowiący JST
 - prawo opiniowania projektów uchwał dotyczących młodych mieszkańców
 - prawo udziału w tworzeniu i monitorowaniu samorządowych i rządowych strategii polityki wobec młodzieży
 - prawo inicjowania własnych działań na rzecz młodzieży
- ✓ Młodzieżowi radni od teraz mają wpływ na to, kto będzie ich opiekunem (o ile samorząd zdecyduje się powołać taką funkcję)
- ✓ Młodzieżowym radom zostało zagwarantowane wsparcie ze strony urzędów samorządu terytorialnego – które zostały zobowiązane do pokrywania kosztów działań młodzieżowego ciała doradczego, a także zwrotu wydatków poniesionych przez radnego reprezentującego radę. Dzięki temu np. wyjazd na konferencję do Warszawy dla licealisty z małej miejscowości nie będzie stanowił już wyzwania

5 prostych kroków do

Zbierzcie grupę i złożcie wnioszek

1

Wniosek o powołanie młodzieżowej rady może złożyć każdy podmiot reprezentujący zainteresowane środowiska, w szczególności natomiast uprawnione są do tego organizacje pozarządowe działające na terenie danej JST oraz samorządy uczniowskie i samorządy studenckie.

Przygotujcie projekt statutu

2

Nie ma potrzeby, by do wniosku o powołanie młodzieżowej rady załączać projekt statutu. Nadanie młodzieżowej radzie statutu to obowiązek organu stanowiącego JST. Jednak jeśli chcecie mieć większy wpływ na zasady, na jakich działać będzie nowa rada, możecie przekazać swoją propozycję statutu.

młodzieżowej rady

**Organ stanowiący JST
podejmie uchwałę
o utworzeniu**

**Przeprowadźcie
wybory do
Młodzieżowej Rady**

**Brawo! Możecie
rozpocząć
działalność!**

3

4

5

Organ stanowiący JST powinien rozpatrzyć wniosek o utworzenie młodzieżowej rady w terminie nie dłuższym niż 3 miesiące od dnia jego złożenia.

Utworzenie nowej młodzieżowej rady następuje w formie uchwały, do której załączany jest statut młodzieżowej rady.

Po podjęciu przez organ stanowiący JST uchwały należy wyłonić członków młodzieżowej rady na jej I kadencję.

Wybór członków przebiegać powinien na zasadach ustalonych w statucie młodzieżowej rady gminy. Zadbajcie, by informacja o naborze do młodzieżowej rady dotarła do wszystkich zainteresowanych.

Po wyłonieniu członków I kadencji, młodzieżowa rada może rozpocząć swoją działalność. Na pierwszym posiedzeniu młodzieżowi radni mogą ustalić niektóre zasady funkcjonowania rady – w zakresie, w jakim przewidzi to statut. Najczęściej na początku kadencji młodzieżowi radni wybierają spośród siebie przewodniczącego rady oraz jego zastępców.

Powołaliście radę – jakie możliwości

1. Inicjowanie procesu uchwałodawczego

- młodzieżowa rada może zgłosić do organu stanowiącego JST wniosek o podjęcie inicjatywy uchwałodawczej;
- tryb zgłaszania wniosku określony został (bądź zostanie) w statucie JST lub odrębną uchwałą organu stanowiącego JST.

2. Zapytania kierowane do organu wykonawczego JST

- młodzieżowa rada ma prawo kierowania do organu wykonawczego JST zapytań lub wniosków, w każdej sprawie dotyczącej JST;
- zapytanie/wniosek powinien zostać przyjęty w formie uchwały młodzieżowej rady;
- uchwała musi zawierać przedstawienie problemu (stanu faktycznego) oraz pytania, które go dotyczą;
- odbiorca zapytania (bądź osoba do tego wyznaczona) ma obowiązek odpowiedzieć młodzieżowej radzie w ciągu 30 dni.

3. Opiniowanie projektów uchwał

- młodzieżowa rada ma prawo opiniować projekty uchwał dotyczących młodzieży, podejmowane przez organ stanowiący JST.

4. Współpraca przy tworzeniu dokumentów strategicznych

- młodzieżowa rada bierze udział w tworzeniu dokumentów strategicznych, które mogą oddziaływać na sytuację młodzieży;
- dotyczy to dokumentów strategicznych powoływanych na poziomie samorządowym oraz rządowym.

5. Monitoring realizacji dokumentów strategicznych

- młodzieżowa rada może monitorować proces realizacji strategii młodzieżowych.

z tego wynikają?

6. Działania na rzecz młodzieży

- młodzieżowa rada podejmuje działania na rzecz młodzieży z własnej inicjatywy, a także na zasadach określonych przez organ stanowiący JST;
- młodzieżowa rada może podejmować działania w szczególności w zakresie edukacji obywatelskiej młodzieży;
- młodzieżowa rada może podjąć działania z innego obszaru tematycznego;
- młodzieżowi radni mogą przedstawić pomysły na rozwiązania potrzeb i problemów młodzieży władzy na każdym szczeblu – państwowym oraz samorządowym.

7. Promocja

- młodzieżowa rada oraz radni mogą promować wydarzenia, które uznają za wartościowe;
- młodzieżowa rada może również samodzielnie bądź we współpracy z innymi podmiotami organizować wydarzenia, konkursy czy zdecydować o nadaniu patronatu;
- młodzieżowa rada to arena wymiany pomysłów, doświadczeń i planów na przyszłość.

8. Współpraca

- radni mają możliwość współpracy z samorządowcami, rządem, organizacjami pozarządowymi, samorządami uczniowskimi oraz innymi młodzieżowymi radami;
- podejmowane przez młodzieżową radę projekty opierające się na współpracy mogą dotyczyć kilku JST.

Korzyści dla młodych

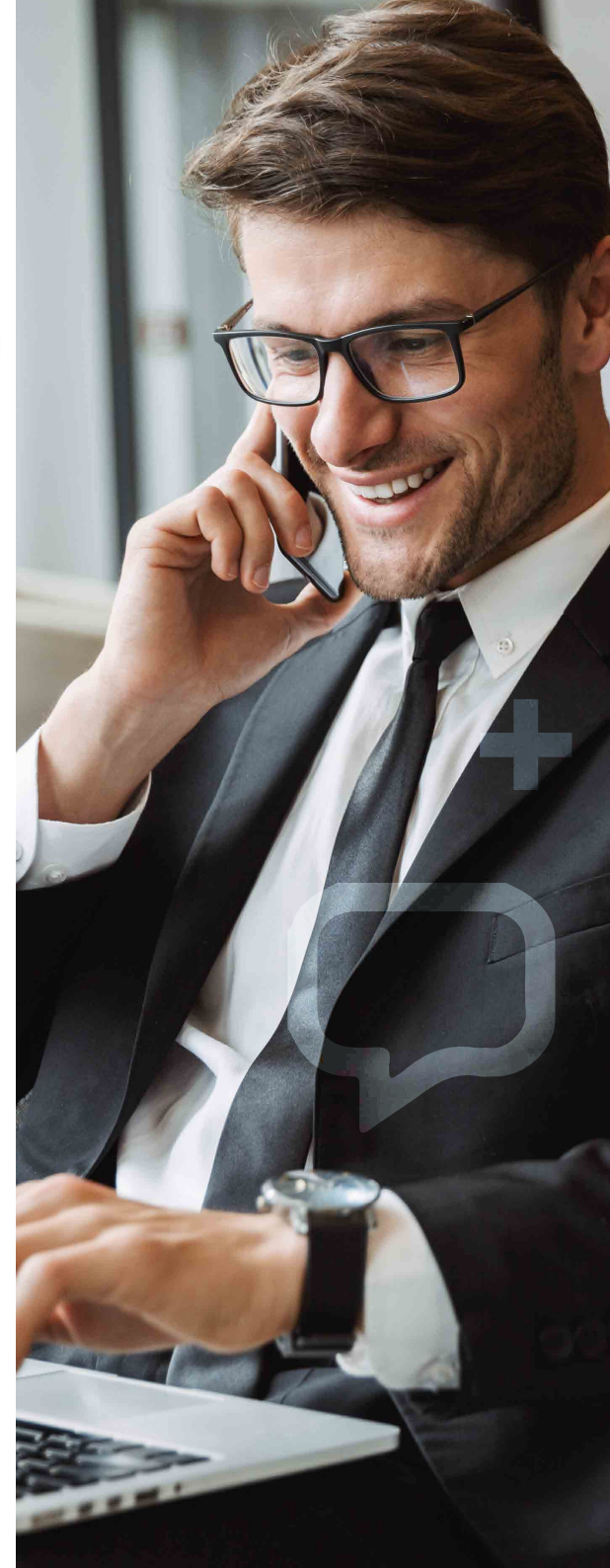
Młodzież poprzez działalność w młodzieżowych radach:

- ✓ **Zyskuje wpływ na tworzenie prawa** na szczeblu lokalnym
- ✓ **Ma możliwość nabywania unikalnych kompetencji** i zdobywania doświadczenia od najmłodszych lat
- ✓ **Uczy się współodpowiedzialności** za dobro wspólne
- ✓ **Współuczestniczy w kształtowaniu i promocji** postaw obywatelskich
- ✓ **Zyskuje nowe pola aktywności oraz nowe możliwości** działania
- ✓ **Ma możliwość pokazania się** jako ekspert lub lider społeczności lokalnej
- ✓ **Nawiązuje relacje z przedstawicielami władz lokalnych**
- ✓ **Ma okazję do pozyskania pogłębionej wiedzy** na temat potrzeb, problemów i oczekiwań poszczególnych grup społecznych
- ✓ **Zyskuje możliwość zaprezentowania władzy poglądów, pomysłów** i interesów młodzieży
- ✓ **Nabywa wiedzę** o tym, w jaki sposób pracują lokalne władze

Korzyści dla samorządów

Dlaczego samorządowcy powinni wspierać młodzieżowe rady?

- ✓ **Zaangażowanie młodzieży podnosi jakość stanowionego prawa**, które w większym stopniu uwzględnia interesy młodych mieszkańców
- ✓ **Młodzieżowe rady poprawiają komunikację** i przepływ informacji między władzami a młodzieżą
- ✓ **Dialog z młodzieżowymi radami** daje możliwość pozyskania pogłębionej wiedzy na temat potrzeb, problemów i oczekiwań lokalnej młodzieży
- ✓ **Młodzież mająca okazję do dyskusji** z władzą samorządową odczuwa silniejszą identyfikację ze swoim regionem i jego społecznością
- ✓ **Młodzieżowe rady to budowanie kapitału ludzkiego** i społecznego na szczeblu lokalnym
- ✓ **Działalność młodzieżowych rad poprawia wizerunek** i transparentność władz lokalnych oraz zwiększa zaufanie obywateli do administracji lokalnej

Konsultacje Strategii RP na

Do głównych zadań Pełnomocnika Rządu ds. Polityki Młodzieżowej, Piotra Mazurka, należy koordynowanie przygotowania i wdrożenia – w oparciu o konsultacje przeprowadzone z szerokim kręgiem interesariuszy – dokumentu strategicznego dotyczącego działań państwa w obszarze polityki młodzieżowej.

Na początku 2021 r. Pełnomocnik skierował do wszystkich młodych Polaków zaproszenie do współtworzenia wieloletniej strategii polityki młodzieżowej i zainaugurował serię cyklicznych wydarzeń pod nazwą Konsultacje Wojewódzkie Strategii RP na Rzecz Młodego Pokolenia.

Rzecz Młodego Pokolenia

Konsultacje Wojewódzkie ogólnopolskiego dokumentu strategicznego dla młodzieży to pierwsza w historii naszego państwa inicjatywa, w której przedstawiciel administracji rządowej umożliwia wszystkim zainteresowanym udział w pracach nad kształtem polityki publicznej, a tym samym pozwala młodzieży współdecydować o przyszłości Polski.

Celem Konsultacji jest zebranie informacji o problemach i potrzebach najistotniejszych z punktu widzenia młodzieży. Zebrane z poszczególnych województw informacje pozwolą zidentyfikować najważniejsze potrzeby młodych Polek i Polaków a także opracować plan najbardziej skutecznych i nowoczesnych rozwiązań, których podjęcia młodzi ludzie oczekują od państwa.

W konsultacjach biorą udział organizacje młodzieżowe, samorządy uczniowskie i studenckie, organizacje harcerskie, młodzieżowe rady, uczniowie, studenci, doktoranci i cała młodzież.

Dyskusje prowadzone w ramach konsultacji, podzielone zostały na sześć obszarów tematycznych: „edukacja i szkolnictwo wyższe”, „rynek pracy i przedsiębiorczość”, „społeczeństwo obywatelskie i kultura”, „polityka społeczna, polityka prorodzinna i mieszkaniowa”, „zdrowie i sport” oraz „ekologia i klimat”. Każdy uczestnik spotkań konsultacyjnych otrzyma certyfikat potwierdzający udział w pracach na rzecz „Strategii RP na Rzecz Młodego Pokolenia”.

Bieżące informacje o przebiegu Konsultacji Wojewódzkich oraz ich harmonogramie dostępne są na stronie <https://www.gov.pl/web/dlamlodych/idea-konsultacji-strategii-rp-z-mlodzieza>.

Przykładowy statut

STATUT MŁODZIEŻOWEJ RADY GMINY

Postanowienia ogólne

§ 1

1. Statut określa zasady działania Młodzieżowej Rady Gminy ..., zadania Młodzieżowej Rady Gminy ..., tryb i kryteria wyboru członków do Młodzieżowej Rady Gminy ..., zasady wygaśnięcia mandatu i odwołania członka Młodzieżowej Rady Gminy ... oraz

2. Młodzieżowa Rada Gminy jest reprezentacją młodzieży zamieszkałej na terenie gminy

3. Ilekroć w Statucie mowa jest o:

- Radzie – należy przez to rozumieć Młodzieżową Radę Gminy
- Radnym – należy przez to rozumieć członka Młodzieżowej Rady Gminy
- Radzie Gminy – należy przez to rozumieć Radę Gminy
- Urzędzie – należy przez to rozumieć Urząd Gminy w

① **Postanowienia ogólne zawierają podstawowe informacje dotyczące statusu oraz funkcjonowania młodzieżowej rady gminy. Warto zawrzeć w statucie słowniczek (ust. 3), który pozwoli na skonstruowanie przejrzystego dokumentu i zapewni odpowiednie rozumienie pojęć. Kolejne części statutu są bardziej szczegółowe, niemniej w każdej z części posiadacie pewną swobodę w decydowaniu o kształcie młodzieżowej rady. Ważne! Przy opracowywaniu statutu należy wziąć pod uwagę wymogi zawarte w art. 5b ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym.**

Zasady działania

§ 2

1. Mandat Radnego ma charakter społeczny, politycznie neutralny i sprawowany jest nieodpłatnie.

2. Rada może współpracować z innymi młodzieżowymi radami gmin, młodzieżowymi radami powiatów oraz młodzieżowymi sejmikami województw, organizacjami pozarządowymi w kraju oraz za granicą, a także instytucjami publicznymi w celu realizacji swoich zadań.

3. Zadania związane z obsługą administracyjno-biurową Rady zapewnia Urząd.

4. Do obowiązków Radnego należy:

- godna reprezentacja Rady;
- przestrzeganie Statutu;
- uczestniczenie w pracach co najmniej jednej komisji problemowej/zespołu problemowego;
- wykonywanie uchwał Rady;
-

5. Radny może zostać delegowany do reprezentowania Rady na zorganizowanych wydarzeniach. Delegowanie następuje bezwzględną większością głosów w obecności co najmniej połowy składu Rady, w głosowaniu jawnym.

6. Radnemu biorącemu udział w posiedzeniu Rady lub reprezentującemu Radę na zorganizowanym wydarzeniu przysługuje zwrot kosztów związanych z przejazdem. Zwrot kosztów następuje na wniosek Radnego, do którego należy załączyć dokument potwierdzający ich poniesienie, w szczególności rachunek lub fakturę. Wniosek powinien zostać złożony Prezydium Rady w terminie do 30 dni od dnia, w którym radny poniósł koszty.

7. Radnemu biorącemu udział w posiedzeniach Rady lub w zorganizowanym wydarzeniu, na którym reprezentuje on Radę, a w przypadku niepełnoletniego Radnego – także jego rodzicowi lub opiekunowi prawnemu, zwraca się koszty przejazdu na terenie kraju związane z udziałem w posiedzeniu Rady lub w zorganizowanym wydarzeniu, na którym reprezentuje on Radę.

8. Zwrot kosztów następuje na wniosek Radnego, do którego należy załączyć dokument potwierdzający ich poniesienie, w szczególności rachunek lub fakturę. Wniosek powinien zostać przedłożony Prezydium Rady w terminie do 30 dni od dnia poniesienia kosztów.

9. Zwrotu kosztów dokonuje się na rachunek bankowy wskazany we wniosku lub w gotówce w terminie 30 dni od złożenia wniosku.

① **Zasady działania młodzieżowej rady wynikają z jej charakteru. Młodzieżowa rada jest organem doradczym, konsultacyjnym i inicjatywnym. Chociaż samo sprawowanie mandatu jest nieodpłatne, radnym przysługuje prawo zwrotu środków poniesionych w związku z wykonaniem zadań w ramach sprawowania funkcji (warunki uzyskania zwrotu określa art. 5b ust. 11 ustawy o samorządzie gminnym, a szczegółowe zasady dotyczące zwrotu kosztów i delegowania radnych należy dookreślić w statucie). Obowiązek zapewnienia obsługi młodzieżowej rady gminy przez urząd gminy wynika wprost z przepisów ustawy. W zakresie określenia praw i obowiązków młodzieżowych radnych, ustawa pozostawia swobodę. Zazwyczaj wśród obowiązków i praw wymienia się np. godne reprezentowanie Rady, przestrzeganie statutu, prawo głosu, prawo zgłaszania wniosków itp.**

Zadania Rady § 3

1. Do zadań Rady należy w szczególności:
 - a. opiniowanie projektów uchwał dotyczących młodzieży;
 - b. udział w opracowaniu dokumentów strategicznych gminy na rzecz młodzieży;
 - c. monitorowanie realizacji dokumentów strategicznych gminy na rzecz młodzieży;
 - d. podejmowanie działań na rzecz młodzieży, w szczególności w zakresie edukacji obywatelskiej, na zasadach określonych przez Radę Gminy;
 - e.
2. Rada wykonuje swoje zadania w szczególności poprzez:
 - a. stałą współpracę z młodzieżą zamieszkującą teren gminy, Radą Gminy, organizacjami pozarządowymi, a także innymi podmiotami, których cel działania jest zgodny zdaniami Rady;
 - b. składanie wniosków o podjęcie inicjatywy uchwałodawczej do Rady Gminy;
 - c. podejmowanie inicjatyw mających służyć młodzieży;
 - d. uczestnictwo w obradach Rady Gminy;
 - e.
3. Rada ma prawo:
 - a. kierować zapytania lub wnioski w sprawach dotyczących gminy;
 - b. organizować wydarzenia na rzecz młodzieży w;
 - c.

① Wskazane w przykładzie zadania młodzieżowej rady gminy zostały zaczerpnięte z ustawy o samorządzie gminnym. Są to zadania podstawowe. Katalog zadań jest jednak otwarty i może być swobodnie uzupełniany w statucie. Zadania mogą być określone ogólnie – pozwoli to na szerszy zakres działań. Katalog zadań powinien być spójny z katalogiem narzędzi do ich realizacji. Zapisy dotyczące zadań i sposobów ich wykonania powinny być możliwe do spełnienia, a przede wszystkim, nie mogą przekroczyć przepisów prawa ani ich naruszać. Również katalog uprawnień młodzieżowej rady ma charakter otwarty – do uprawnień ustawowych takich jak np. kierowanie zapytań lub wniosków w sprawach dotyczących gminy można w statucie dodać inne uprawnienia.

Organizacja Rady § 4

1. Organem Rady jest Prezydium, w skład którego wchodzi Radni wybrani przez członków Rady.
2. W skład Prezydium Rady wchodzi:
 - a. Przewodniczący Rady;
 - b. 2 Wiceprzewodniczących Rady;
 - c. Sekretarz;
 - d. Skarbnik.
3. Do kompetencji Prezydium należy:
 - a. kierowanie pracami Rady;
 - b. przygotowywanie planu pracy Rady;
 - c. przygotowywanie projektów uchwał i stanowisk;
 - d. reprezentowanie Rady na zewnątrz.
4. Prezydium Rady wybierane jest spośród Radnych na pierwszej sesji Rady, zwykłą większością głosów w obecności co najmniej połowy składu Rady, w głosowaniu jawnym.
5. Członek Prezydium Rady może zostać odwołany, zwykłą większością głosów w obecności co najmniej połowy składu Rady, w głosowaniu jawnym, na wniosek Radnych złożony na 14 dni przed najbliższą sesją, z powodu:
 - a. uchylania się od obowiązków;
 - b. nieodpowiedniego zachowania;
 - c. działań sprzecznych ze stanowiskiem Rady;
 - d.
6. W przypadku odwołania, członek Prezydium pełni swoje obowiązki do czasu wyboru nowego członka Prezydium.
7. Do kompetencji Przewodniczącego Rady należy:
 - a. reprezentowanie Rady na zewnątrz;
 - b. ustalanie w porozumieniu z Urzędem terminów posiedzeń Rady;
 - c. prowadzenie sesji Rady;
 - d. organizowanie pracy Prezydium;
 - e.

8. Wiceprzewodniczący Rady zastępują Przewodniczącego Rady po otrzymaniu upoważnienia, a także wykonują zadania powierzone przez Przewodniczącego Rady.

9. Do zadań Sekretarza Rady należy:

- a. prowadzenie dokumentacji Rady;
- b. zapewnienie sprawnego funkcjonowania Rady i odpowiedniego przepływu informacji;
- c. sporządzanie uchwał, protokołów z sesji Rady oraz posiedzeń Prezydium;
- d.

10. Do zadań Skarbnika należy:

- a. sprawowanie nadzoru nad wykonaniem budżetu Rady;
- b.

11. Radni działają również poprzez komisje problemowe/zespoły problemowe. W skład każdej komisji/zespołu problemowego wchodzi co najmniej 2 Radnych. Komisje działają w następujących obszarach:

- a. kultury i oświaty;
- b. sportu;
- c.

§ 5

1. Rada obraduje na sesjach:

- a. zwyczajnych – zwoływanych w każdym miesiącu roku kalendarzowego, z wyjątkiem wakacji i ferii zimowych;
- b. nadzwyczajnych – zwoływanych w sprawach pilnych, na wniosek Prezydium lub co najmniej 5 Radnych.

2. Radni odbywają sesje w budynku Urzędu. W wyjątkowych sytuacjach, sesje mogą odbywać się z wykorzystaniem urządzeń jednocześnie rejestrujących zapis obrazu i dźwięku.

3. Sesje zwoływane są przez Przewodniczącego Rady lub przez wyznaczonego Wiceprzewodniczącego. Co najmniej 7 dni przed sesją, Radni otrzymują plan zbliżającej się sesji. Porządek obrad może być przesyłany drogą tradycyjną lub elektroniczną.

4. Radni podejmują decyzje zwykłą większością głosów w obecności co najmniej połowy składu Rady, w głosowaniu jawnym, chyba że Statut stanowi inaczej.

5. Bezwzględna większością głosów w obecności co najmniej połowy składu Rady, w głosowaniu jawnym, podejmowane są decyzje w następujących sprawach:

- a.

① **Niezwykle istotne jest określenie organizacji Rady, w sposób odpowiedni do liczby radnych. Inne zasady będą stosowane w radzie, która posiada 10 radnych a inne w radzie, w której radnych będzie 50.**

1. Prezydium – co do zasady składa się z Przewodniczącego i zastępców (ich liczbę powinien określić statut). W skład Prezydium może wchodzić także Sekretarz, Skarbnik, Rzecznik Rady. Każda z tych osób może mieć oprócz zwyczajowych obowiązków i funkcji, także dodatkowe. Należy pamiętać, by ustalając zadania tych osób zrobić to w sposób racjonalny i optymalny dla młodzieżowej rady. Ważne by w sposób jasny i szczegółowy określić sposób oraz wymagania dotyczące powoływania oraz odwoływania członków Prezydium. Od przyjętego w statucie rozwiązania zależy tryb wyboru Prezydium – możliwe jest zarówno głosowanie zwykłą większością jak i bezwzględną, w głosowaniu jawnym bądź tajnym.

2. Komisje problemowe/zespoły problemowe – mniejsze grupy zajmujące się zagadnieniami z konkretnych dziedzin. Tu także macie swobodę w zakresie ich powoływania – liczba grup, dziedziny, minimalna czy maksymalna liczba członków itp. Komisje/zespoły nie są obowiązkowe i można je pominąć. Możecie je również nazwać w inny sposób.

3. Komisja rewizyjna – fakultatywny organ młodzieżowej rady gminy. Ma on za zadanie kontrolę Rady. Komisja pilnuje przestrzegania statutu, wykonywania uchwał. Może także uczestniczyć w rozwiązywaniu sporów wewnątrz młodzieżowej rady.

Opiekun Rady § 6

1. Rada posiada swojego Opiekuna, który wspiera ją w działaniach i zapewnia jej pomoc merytoryczną oraz organizacyjną.
2. Opiekunem Rady może zostać osoba spełniająca następujące wymagania:
 - a. posiada doświadczenie w działalności samorządowej;
 - b.

① Opiekun – nie istnieje prawny obowiązek ustanowienia opiekuna młodzieżowej rady gminy. Niemniej, zakładając, że osoba taka posiada wiedzę i doświadczenie, warto zastanowić się nad wprowadzeniem funkcji opiekuna w statucie. Istnieje swoboda co do określania kompetencji czy warunków, które musi spełnić osoba mająca być opiekunem młodzieżowej rady.

Wybór członków Rady § 7

1. Członkowie Rady wybierani są przez Wójta spośród młodzieży zamieszkałej teren gminy na roczną kadencję, która rozpoczyna się 1 października każdego roku.
2. Członkiem Rady może zostać osoba spełniająca następujące wymagania:
 - a. w dniu wyboru nie ukończyła 25 lat;
 - b. przedstawiła poparcie co najmniej 10 osób, które w dniu udzielenia poparcia nie ukończyły 25 lat, zamieszkałych na terenie gminy;
 - c.
3. Mandat Radnego wygasa w skutek:
 - a. rezygnacji złożonej pisemnie Przewodniczącemu Rady lub ustnie do protokołu;
 - b. nieusprawiedliwionej nieobecności na kolejnych sesjach Rady;
 - c. zmiany miejsca zamieszkania poza teren Gminy;
 - d. odmówienia lub niezłożenia ślubowania;
 - e.

4. Radny może zostać odwołany przez Wójta z powodu:
 - a. nienależytego wykonywania obowiązków;
 - b. rażącego naruszenia Statutu;
 - c.

5. W miejsce Radnego, którego mandat wygał lub Radnego, który został odwołany, Wójt niezwłocznie wybiera nowego Radnego.

① Tryb i zasady dotyczące wyborów zależą od tego, co zostanie przewidziane w statucie. Nabór może być przeprowadzony np. przez wójta, bądź np. w formie wyborów w szkołach z terenu danej gminy. To w statucie ustala się kryteria wyboru. Ważnym aspektem jest określenie wymagań jakie mają spełnić potencjalni Radni. Dostosujcie wskazane zapisy do otoczenia, w jakim jesteście. Jednakże, jednego aspektu zmienić nie można – Radni muszą być związani z terytorium danej gminy. W innym przypadku mogłoby dochodzić do nieprawidłowości.

Postanowienia końcowe § 8

1. Zmiany Statutu dokonywane są przez Radę Gminy w formie uchwały.
2. Koszty związane z realizacją zadań statutowych pokrywa Urząd. Rada może ubiegać się o środki finansowe również z innych źródeł.

① Postanowienia końcowe zawierać mogą zapisy dotyczące zasad zmiany statutu czy pojedynczych postanowień. Ważne! Rada Gminy może podjąć decyzję o finansowaniu młodzieżowej rady gminy, ale nie jest to obowiązkowe. Należy wziąć to pod uwagę w przypadku, gdy w zadaniach młodzieżowej rady gminy będą umieszczone zapisy dotyczące organizacji wydarzeń.

Pobierz edytowalną wersję elektroniczną statutu na
www.gov.pl/dlamlodych/mlodziezowerady

Na stronie dostępne są także przykładowe statuty młodzieżowej rady powiatu i młodzieżowego sejmiku województwa.

Przepisy przejściowe

Ustawa z dnia 20 kwietnia 2021 r. o zmianie ustawy o samorządzie gminnym, ustawy o samorządzie powiatowym, ustawy o samorządzie województwa oraz ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie zawiera przepisy przejściowe, które określają sytuację młodzieżowych rad, które powstały przed wejściem w życie nowych przepisów.

- ✓ Każda młodzieżowa rada gminy, młodzieżowa rada powiatu oraz młodzieżowy sejmik województwa z dniem wejścia w życie przepisów nowej ustawy stała się młodzieżową radą gminy, młodzieżową radą powiatu lub młodzieżowym sejmikiem województwa w rozumieniu odpowiednio ustawy o samorządzie gminnym, ustawy o samorządzie powiatowym bądź ustawy o samorządzie województwa.
- ✓ Samorządowe organy stanowiące mają obowiązek dostosować statuty młodzieżowych rad oraz sejmików w ciągu 6 miesięcy liczonych od dnia wejścia w życie ustawy. Samorządy powinny zadbać, by w dostosowanych statutach określone zostały kwestie, których uregulowanie na poziomie statutu przewiduje nowa ustawa: zasady działania młodzieżowej rady, tryb i kryteria wyboru jej członków, zasady wygaśnięcia mandatu i odwołania członka młodzieżowej rady, a także szczegółowe zasady zwrotu kosztów oraz zasady delegowania przedstawicieli młodzieżowej rady na zorganizowane wydarzenia, na których reprezentują oni młodzieżową radę.
- ✓ Kadencja młodzieżowych rad utworzonych przed wejściem ustawy w życie kończy się z upływem okresu przewidzianego w przepisach o ich utworzeniu. Jeśli kadencja nie została określona, radni działają na podstawie przepisów przejściowych do czasu ustanowienia nowej kadencji. Stan ten nie może trwać dłużej niż 6 miesięcy od wejścia w życie ustawy zmieniającej.
- ✓ Do rozpatrywania przez młodzieżową radę projektów uchwał dotyczących młodzieży, nad którymi prace zostały rozpoczęte przed dniem wejścia w życie nowej ustawy, stosuje się przepisy dotychczasowe.

Parlamentarny Zespół ds. Wspierania Młodzieżowych Rad przy JST

Zachęcamy do śledzenia prac Parlamentarnego Zespołu ds. Wspierania Młodzieżowych Rad przy Jednostkach Samorządu Terytorialnego, który od lat prowadzi działania mające na celu tworzenie młodzieży warunków do angażowania się w życie publiczne na poziomie lokalnym.

Informacje o działaniach Zespołu znajdziecie na stronie Sejmu RP oraz na specjalnej stronie na facebook'u: www.facebook.com/zespole.mr.

fot. Rafał Zambrzycki /Kancelaria Sejmu

Więcej o działaniach rządu na rzecz młodzieży na www.gov.pl/dlamlodych

Zapraszamy również do śledzenia mediów społecznościowych
Pełnomocnika Rządu ds. Polityki Młodzieżowej Ministra Piotra Mazurka

a także mediów społecznościowych **Rady Dialogu z Młodym Pokoleniem**

Piotr Mazurek

Pełnomocnik Rządu
ds. Polityki Młodzieżowej

KOMITET
DO SPRAW
**POŻYTKU
PUBLICZNEGO**

**RADA
DIALOGU
Z MŁODYM
POKOLENIEM**